

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس:

گروه آموزشی ارابه دهنده درس: گروه کودکان توسط دکتری روانشناسی و نظریه پردازی
عنوان درس: انسان شناسی/جامعه شناسی در پرستاری
کد درس:

نوع و تعداد واحد^۱:

نام مسؤل درس: اکرم السادات سادات حسینی

مدرس/مدرسان: اکرم السادات سادات حسینی

پیش‌نیاز/هم‌زمان: روانشناسی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری

اطلاعات مسؤل درس:

رتبه علمی: دانشیار

رشته تخصصی: پرستاری

محل کار: دانشگاه علوم پزشکی تهران

تلفن تماس: ۰۹۱۲۲۰۹۴۸۲۸

نشانی پست الکترونیک: ashoseini@tums.ac.ir

^۱ مشتمل بر: نظری، عملی و یا نظری- عملی به تفکیک تعداد واحدهای مصوب. (مثال: ۲ واحد نظری، ۱ واحد عملی)

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

این درس به موضوعاتی بر پایه انسان‌شناسی و جامعه‌شناسی سلامت ارائه می‌گردد. تعریف پرستاری از منظر علم انسانی، موضوعات جامعه، هنر، فلسفه، تاریخ، سیاست و مردم‌شناسی در پرستاری می‌پردازد. علوم انسانی و جامعه‌شناسی می‌تواند به ارتقای دانش، مهارت‌های ارتباطی، حساسیت فرهنگی، خلاقیت و تفکر انتقادی کمک کند. ادغام علوم انسانی توانایی پرستاران در دیدگاه کل‌نگر به بیمار، افزایش درک از خود، حساسیت به صدای دیگران و روش‌های جایگزین یادگیری را تسهیل می‌کند.

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

هدف کلی درس:

در این درس دانشجویان با فلسفه‌ی پرستاری و مراقبت پرستاری از نگاه علوم انسانی آشنا خواهند شد و درک بهتری از جایگاه انسان به عنوان دریافت‌کننده خدمات سلامت در عرصه‌ی جامعه می‌یابند. ایجاد نگاه عمیق‌تر به موضوعات انسانی و جامعه‌شناختی و تاثیر آن بر مراقبت از مددجویان از اهداف این درس است.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

پس از پایان این درس انتظار می‌رود که فراگیر:

- رویکرد های مختلف علم انسان شناسی در پزشکی را بشناسد.
- بتواند رویکرد های مختلف را با هم مقایسه نماید.
- علم پرستاری را تعریف کند.
- اهمیت علم انسان شناسی در پرستاری را بیان کند .
- پرستاری را از دیدگاه های مختلف تعریف کند
- اصول و اجزای مراقبت در پرستاری را بیان کند.
- مراقبت بیمار محور ، شخص محور، کل نگر و جامعه نگر را بشناسد و با هم مقایسه کند.
- کاربرد انواع مراقبت در علم پرستاری را در موقعیت های مختلف تفسیر کند.
- مراقبت های رسمی و غیر رسمی از بیماری را تعریف کند.
- علل بروز بیماری ها را به طور کلی توضیح دهد.
- نقش عوامل مختلف در بروز بیماری ها از قبیل تفاوت ها نژادی، فرهنگی و قومیتی و ... را با هم مقایسه کند.
- نقش عوامل مالی و اقتصادی در زمان بیماری را توضیح دهد
- جامعه شناسی را تعریف کند.
- انواع جوامع (شهری و روستایی) را با هم مقایسه کند.
- گروه ها و نهاد های اجتماعی در جوامع مختلف را با هم مقایسه کند.
- نقش جامعه شناسی در نهاد سلامت را توضیح دهد.

رویکرد آموزشی^۱:

ترکیبی^۳

حضوری

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

بحث در گروه‌های کوچک

ایفای نقش

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری مبتنی بر سناریو

استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)

یادگیری مبتنی بر بازی

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----

رویکرد ترکیبی

ترکیبی از روش‌های زیرمجموعه رویکردهای آموزشی مجازی و حضوری، به کار می‌رود.

لطفاً نام ببرید

تقویم درس:

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجوی	نام مدرس / مدرسان
۱	رویکرد های مختلف علم انسان شناسی در پزشکی را بشناسد.	سخنرانی و بحث گروهی	شرکت در بحث گروهی و آزمون	اکرم السادات سادات حسینی
۲	بتواند رویکرد های مختلف را با هم مقایسه نماید. علم پرستاری را تعریف کند. اهمیت علم انسان شناسی در پرستاری را بیان کند .	سخنرانی و بحث گروهی		
۳	پرستاری را از دیدگاه های مختلف تعریف کند اصول و اجزای مراقبت در پرستاری را بیان کند. مراقبت بیمار محور ، شخص محور، کل نگر و جامعه نگر را بشناسد و با هم مقایسه کند. کاربرد انواع مراقبت در علم پرستاری را در موقعیت های مختلف تفسیر کند.	سخنرانی و بحث گروهی		
۴	مراقبت های رسمی و غیر رسمی از بیماری را تعریف کند.	سخنرانی و بحث گروهی		
۵	علل بروز بیماری ها را به طور کلی توضیح دهد. نقش عوامل مختلف در بروز بیماری ها از قبیل تفاوت ها	سخنرانی و بحث گروهی		

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس / مدرسان
	نژادی، فرهنگی و قومیتی و ... را با هم مقایسه کند.			
۶	نقش عوامل مالی و اقتصادی در زمان بیماری را توضیح دهد.	سخنرانی و بحث گروهی		
۷	جامعه‌شناسی را تعریف کند. انواع جوامع (شهری و روستایی) را با هم مقایسه کند.	سخنرانی و بحث گروهی		
۸	گروه‌ها و نهاد‌های اجتماعی در جوامع مختلف را با هم مقایسه کند. نقش جامعه‌شناسی در نهاد سلامت را توضیح دهد.	سخنرانی و بحث گروهی		

وظایف و انتظارات از دانشجو^۱:

روش ارزیابی دانشجو (پیوست):

- نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)^۲:
- ارزشیابی: تکوینی ■
- پایانی ■ نمره کل: 20
- نمره

^۱ منظور وظایف عمومی دانشجو در طول دوره است. وظایف و انتظاراتی نظیر حضور منظم در کلاس درس، انجام تکالیف در موعد مقرر، مطالعه منابع معرفی شده و مشارکت فعال در برنامه‌های کلاس (این وظایف مصادیقی از وظایف عمومی هستند و می‌توانند در همه انواع دوره‌های آموزشی اعم از حضوری و مجازی، لحاظ گردند)، رعایت آیین نامه پوشش حرفه‌ای

^۲ در رویکرد آموزشی مجازی، سهم ارزیابی تکوینی بیش از سهم ارزیابی تراکمی باشد.

تشریحی

- روش ارزیابی همراه با تعیین سهم هر روش در نمره نهایی دانشجو (با لحاظ کردن سهم رعایت آیین نامه ابلاغی پوشش حرفه ای):
 - دانشجو موظف است قبل از حضور استاد در کلاس حاضر باشد.
 - خاموش کردن تلفن همراه در کلاس درس الزامی است.
 - فعالیتهای دانشجو در کلاس درس شامل شرکت فعال در بحث، پاسخ به سوالات و آمادگی برای یادگیری میباشد.
 - در صورتی که غیبت دانشجو در کلاس بیش از ساعات مجاز غیبت اعلام شده توسط آموزش شود) 2 جلسه به ازای هر واحد، درس مربوطه حذف خواهد شد. این بند فقط شامل غیبت با دلیل موجه با نظر استاد و تأیید واحد آموزش می باشد.
- به استناد آیین نامه مصوب جلسه 258 شورای عالی انقلاب فرهنگی کارنامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان طبق لیست پیوست توسط اساتید تکمیل خواهد گردید.
- بلوپرینت طراحی آزمون^۱:**

ردیف	اهداف و محتوای آموزشی	نوع سوال	تعداد سوال	زمان هر سوال
۱	<p>رویکرد های مختلف علم انسان شناسی در پزشکی را بشناسد . بتواند رویکرد های مختلف را با هم مقایسه نماید .علم پرستاری را تعریف کند . اهمیت علم انسان شناسی در پرستاری را بیان کند پرستاری را از دیدگاه های مختلف تعریف کند .اصول و اجزای مراقبت در پرستاری را بیان کند مراقبت بیمار محور ، شخص محور، کل نگر و جامعه نگر را بشناسد و با هم مقایسه کند کاربرد انواع مراقبت در علم پرستاری را در موقعیت های مختلف .تفسیر کند .مراقبت های رسمی و غیر رسمی از بیماری را تعریف کند .علل بروز بیماری ها را به طور کلی توضیح دهد نقش عوامل مختلف در بروز بیماری ها از قبیل تفاوت ها نژادی، فرهنگی و قومیتی و ... را با هم مقایسه کند نقش عوامل مالی و اقتصادی در زمان بیماری را توضیح دهد .جامعه شناسی را تعریف کند</p>	تشریحی و حیط شناختی و عاطفی	۱۰	۵ دقیقه

^۱ منظور جدول مشخصات آزمون است که تعداد و نوع سوال برآورده شده برای هر هدف آموزشی و حیطه یادگیری را به منظور اطمینان از پوشش محتوایی کامل آزمون و بالابردن روایی محتوای آن مشخص می کند.

			انواع جوامع (شهری و روستایی) را با هم مقایسه کند گروه ها و نهاد های اجتماعی در جوامع مختلف را با هم مقایسه کند. نقش جامعه شناسی در نهاد سلامت را توضیح دهد	
				۲
				۳
				۴
				۵
				۶
				۷
				۸
				۹
				۱۰
				۱۱
				۱۲
				۱۳
				۱۴
				۱۵
				جمع

منابع:

منابع شامل کتاب‌های درسی، نشریه‌های تخصصی، مقاله‌ها و نشانی وبسایت‌های مرتبط می‌باشد.

الف) کتب:

ب) مقالات:

ج) محتوای الکترونیکی:

د) منابع برای مطالعه بیشتر:

- Cockerham WC. Medical Sociology on the move. Springer.
- Morrall P. Sociology and Nursing: An Introduction. Routledge.
- Winkelman M. Culture and Health: Applying medical anthropology. John Wiley & Sons.

پیوست:

✓ **ارزیابی تکوینی (سازنده)**^۱: ارزیابی دانشجو در طول دوره آموزشی با ذکر فعالیت‌هایی که دانشجو به طور مستقل یا با راهنمایی استاد انجام می‌دهد. این نوع ارزیابی می‌تواند صرفاً با هدف ارایه بازخورد اصلاحی و رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت دانشجو صورت پذیرفته و یا با اختصاص سهمی از ارزیابی به آن، در نمره دانشجو تأثیرگذار باشد و یا به منظور تحقق هر دو هدف، از آن استفاده شود.

نظیر: انجام پروژه‌های مختلف، آزمون‌های تشخیصی ادواری، آزمون میان ترم مانند کاربرگ‌های کلاسی و آزمونک (کوئیز) های کلاسی

✓ **ارزیابی تراکمی (پایانی)**^۲: ارزیابی دانشجو در پایان دوره است که برای مثال می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

آزمون‌های کتبی، شفاهی و یا عملی با ذکر انواع آزمون‌ها برای مثال آزمون‌های کتبی شامل آزمون‌های کتبی بسته پاسخ اعم از «چندگزینه‌ای»، «جورکردنی گسترده»، «درست- نادرست» و آزمون‌های کتبی باز پاسخ اعم از تشریحی و کوتاه پاسخ، آزمون‌های استدلالی نظیر آزمون ویژگی‌های کلیدی، سناریونویسی با ساختن فرضیه و، آزمون‌های عملی که برای مثال می‌تواند شامل انواع آزمون‌های ساختارمند عینی نظیر OSCE³، OSLE⁴ و ... و یا ارزیابی مبتنی بر محل کار^۵ با استفاده از ابزارهایی نظیر DOPS^۶، لاگ‌بوک^۷، کارپوشه (پورت فولیو)^۸، ارزیابی ۳۶۰ درجه^۹ و باشد.

-
1. Formative Evaluation
 2. Summative Evaluation
 3. Objective Structured Clinical Examination
 4. Objective Structured Laboratory Examination
 5. Workplace Based Assessment

۶. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی Direct Observation of Procedural Skills: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیجرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

7. Logbook
8. Portfolio
9. Multi Source Feedback (MSF)